

Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dissapte 18 de Juny de 1898

Núm. 3.576

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
n provincies trimestre. 1/50
Extranjer y Ultramar. 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

ALS AGRICULTORS

Altra vegada tenim, ja, pendent sobre nostre coll la espasa de Demòcles. Prompte va á caure sobre nosaltres una plaga que ve ab ronca veu á formar coro á les mil y una que temps hà venen tronant nostra escualida y flagellada Agricultura. Y lo pitjor del cas es que aquella, qual altra Caixa de Pandora, tanca ó porta en sí multitud de germens que venen á ferir nostres més sagrats interessos, aixís en l'ordre moral y social com en lo polítich y econòmic.

Ayments sempre de la Patria 'ls agricultors, com demostraren ja serho en grau heróych nostres antepassats venent en las montanyas del Bruch á las foras del colós Bonaparte, seguim en la actualitat, disposats á ocupar nostre lloch d'honor en la campanya que Espanya sosté contra nostres detractors d'enllá al Atlántich; pero mentres no sia necessari 'l sacrifici de nostra classe volém sols contribuir á la guerra ab la deguda equitat, al igual que las demás classes.

Se falta á la equitat en l'establiment del tribut que ara se 'ns va á exigir, que consisteix en lo dos y mitj per cent sobre 'l valor dels productes agricolas que s'exportin, porque mentres se fa contribuir en gran escala á las provincies quins fruys van en sa mejor part al extranjer, resultan poch gravades aquells quals fruys tenen son major consúm en la nació. D' aquí que considerém aq' est impost poch ajustat á las reglas d' una sana moral que tant obliga als poders públichs si volen ser estables y guanyarse l'apreci de sos subordinats.

En l'ordre social es perjudicial aquest impost porque tendeix á alterar las bonas relacions ab que viuen fins avuy la majoria d' hisendats ab sos parcers y masovers, ja que resultant aq' estos dos darrers gravats en los productes de sas terras requeriran als amos para que fassin rebaixas en los preus dels contractes fins avuy efectuat, rebaixas que aquells discutirán per rahó de que l'impost no va directament contra la propietat com la Comissió de Pressupostos del Congrès s' havia proposat, originantse d' aquí molts pleys y dificultantse l'establiment d' arrendaments y parcerias, ab los que s' danyará gravement als hisendats de primer ordre que viuen en las ciutats á quins, per regla general, sols aprofitan las terras mentres acudeixen á aquesta classe de contractes ab los pagesos.

Espanta veure com se legisla á Espanya en materia d'impostos. Una digna Comissió de senyors Diputats comprén després d'un meditat exámen que la riquesa agricola espanyola pot sobreportar un gravamen directe d' alguns milions, y de prompte per iniciativa d' un sol Diputat no s' modifca la quantia del impost ó gravamen, sino que s' tregui de las espalllas relativament vigorosas del propietari y s' tiri demunt l'espallla del proletari, sia masover ó parcer, la major part de la carga sens mirar si logra aplastarlo ó quan menos desesperarlo. — ¡No es res la diferencia que existeix entre un y altre dels dos cassos!

Que en l'ordre polítich se fa aquest gravamen repulsiu fins l'extrém, ho veyém clarament desde 'l moment en que 'ns ficém que ve á cohonestar la existencia del detestable impost de consums, puig que si aquest grava á las especies quan se destinan al consúm interior, lo nou impost gravará las especies q' an se destinan al consúm exterior; de modo que

mentres se ve clamant á diari y en tota los tons contra 'l vetust y desacreditat impost de Consums, acabém per corretgirlo y aumentarlo carregantlo sobre 'ls fruys que fins lo present se vayan lliures de son pés opositor. No basta que cada dia, ó per lo menos ab lamentable frecuencia, tinga que denunciar la prempsa periódica las tristes escenas locals á que dona lloch la recaudació del impost de consums, que amenassá produhir en certas ocasions una terrible conflagració general; s' ha cregut oportú ategir llenya al foch concedint d' una manera solapada major extensió al expressat impost, donant com vulgarment se diu «al qui no vol caldo, tassa y mitj».

¡Qui llegeixi l'Historia de Catalunya, qui entre en consideracions sobre lo que, rebutjavan en materia d'impostos nostres antepassats y lo que acceptém casi sens protesta los de la regeneració actual jutjará del estat de postració á que nostre país ha arribat!

Además, es molt digna de notarse la marxa tan diametralment oposada que seguiria nostre Govern implantant aquest impost á la que observan las nacions avuy dia més prósperas perquè saben meditar y obrar millor que en la nostra. En aquells nacions se beneficia ab una prima als exportadors de sos respectius productes agricolas para que puguin rebaxiar sos preus en los mercats extranjeros y competir aixís ab ventatja als productors iguals ó similars que afluheixin d' altre país. En la nostra ho fem al revés: gravém ara ab un fort impost los productes agricolas que s' exportin para que s' fassi més difícil á nostres comerciants exportadors la competencia que han de sostindre en l' exterior y s' aminori la estracció de nostres fruys, ofegantse ab aquest procedir no solzament á la agricultura sino també al comer, á las empresas ferro-viarias y á la navegació. Tot aixó donant al oblit la marxa progressiva que segueixen los impostos á Espanya y que fa témer vingui dintre alguns anys á pujar al 8 á per cent aquest que 'ns ocupa, si arriba á arrelarse.

Veyém ara com en lo terreno econòmic resulta també perjudicial aquesta imposició tal com la veyém plantejada.

En primer lloch está exposada al frau que podém témer ab fonament mermarà 'ls ingressos que 'l Govern podria esperar d' aquest tribut.

En segon lloch, y aixó es lo més grave, vá á reportarnos acorts molt perjudicials de las nacions que reben nostres fruys, puig veyent aquestas que l'impost está basat en la elevació de nostres cambis, ja que s' diu que s' ve sols á subsistir mentres lo mateix no baixi del 35 per cent, procurarán elevar prompte los drets d' importació ó entrada de nostres fruys en un grau equivalent á la marxa dels mateixos cambis, burlant lo mal acort de nostre Govern que sembla demostrar va á treure de las demás nacions l' import de tan nefest impost. ¡Com si totas visquessin tan desprevingudas en los assumptos econòmichs y financiers! Vulgui Deu no vinga prompte 'l resultat final de tamanya imprevisió y no tingnem després los agricultors nostres productes á vil preu y plens d' onerosos tributs.

Y ab los vay-vens ó fluctuacions tan bruscas que observém en los cambis, com ficar ab exactitut lo dia que ha de satisferne ó no lo tribut, segons hagin ó no arribat aquells á la xifra critica del 35 per 100? Lo comerciant, á bon segur que al comprar lo fruyt pagarà de menes al productor ó culliter l' import del gravamen que li correspongui, mentras pngui resultar molt bé que á ell no li toqui satisferlo per haverse presentat una baixa en los cambis. Y aquest no resulta

en res beneficiós para 'ls agricultors, que aném á quedar obligats á suscriurens á algún Bultelí Financier ó estar en tracte continuo ab algún corredor de bolsa, para millor acertar lo temps oportú de las vendas.

Para evitar, donchs, en lo possible aquets perills, para lliurarnos los agricultors de la vergonya d' un nou impost tant desastrós baix lo punt de vista moral, social, polítich y econòmic, no vacilem en proclamar en alta veu que creyém preferible per molts conceptes un recarrech sobre la Contribució Territorial tant limitat com las circunstancias y nostres drets ho permetin, á la imposició d' un nou gravamen sobre 'ls productes agricolas.

Importa, donchs, molt que 'ls pobles rurals estudi-hin ab deteniment y sens demora aquesta cuestió y fassin sentir en aquest assumpto sa veu enérgica y res-petuosa al Govern, als Poders Legislatius y als representants del país en las Corts para que en ellas los apoyin. Si arribém tarl, per aquesta vegada, donada la premura ab que s' discuteixen aquest any los Pressupostos del Estat, quedarà la cuestió en peu y subjecte á nostras deliberacions y estudi para repudiarla ab major profit al discutirse las del any següent. Los agricultors d' avuy devém viurer mes advertits que 'ls d' allavors. A la par que aumentan nostres cuydados para lluytar ab las plagas que en lo camp invadeixen nostras plantacions, creixen també los desveltaments que hem de soportar para acudir presurosos y oportans á la defensa de nostres interessos y drets.

Teodor Cavallé.

Riudoms 16 Juny de 1898.

La ratlla de Fransa

Recorts de la emigració.—Lo primer dia

(A cabament).

Un viatge á peu de Reus á Fransa sense passar per cap carretera y al dret moltes vegadas, es del mes bonich que hi puga haver si no fan mal las cames, y del mes asossegat que un home se pugui pensar deixant apart la por, que no 'n va faltar moltes vegadas. No molestan los revisadors de bitllets en aquesta classe de viatges, ni 'l soroll del tren ni 'ls tochs de campana, ni aquells mestissos que en llengua barroca diuen viageros al tren! y que vulgas ó no vulgas te fan corre y algunas vegadas agafar un vagó per altra, tenint sempre lo perill de que pugui vindre un topament estant encaixopats, quedant un home fer una arengada.

No hi ha cap perill d' aquestos en un viatge llarch fet demunt del canem. En moltes horas també's passen plans y montanyes, rieras y barranchs, montanyes nevadas, y dins als Pirineus, aquells camins reals que ells, los dels país ja 'ls saben, pero 'ls de las terras baixas tenen de menester un guia per no perdras cada vinticinch passas.

Tot ho varem passar, fins la ratlla entrant á Fransa que després d' haver fet aquell cigarro varem aixecarnos poch ó poch seguint lo caminet que 'ns havia de portar á La Tour, lo primer poble francés, en tanta tranquilat y alegría com si hagués anst á una festa major. Aixó de pensar que ja era dins de Fransa y que tantas vegadas havia pensat y fins somniat sent á casa, me semblava que no era veritat, pero, vaya si ho era! lo meu guia que havia pres á Gosol, un contrabandista d' aquells que defensavan lo contrabando á tiros per aquells andarrials, m' explicava las peripecias y lluytas

que havia tingut anant sol y acompanyat per lo llaroh d' aquella frontera, se veyá que 'ls passos aquells los sabia tant com estavan com si hagués anat á casa seva.

Tot caminant me mirava sempre 'l poble que ja s' hi anava acostant, quan vareig sentir un soroll estrany y com era entre foscans y en terreno desconegut vareig dir al guia: «Qu' es aquest soroll? Res—me va respondre tot ribent—Carol que baixa afuriat per las montanyas de la neu que prompte passarém entrant tot seguit á Saint Jean de la Tour. Efectivament, al moment varem passar lo riuhet d' aygua espumosa, entrant al poble y dret cap al auberge de Musiu Jan com ho diuhen allí; lo bon home baixá á rebre 'ns y veig veure com erant molt amichs ab lo meu guia; de segur que ab lo contrabando alguna vegada Musiu Jan hi devia haver portat la curra.

Varem pujar dalt de la sala de l' auberge; (no haventhi necessitat de que viogués cap mosso pera recullir las maletas) pera sonar, allí ja hi varem trobar set ó vuyt gendarmes francesos que s' hi restauravan, dels que estavan de servey allí al departament de Arriège.

Jo'm vaig trobar en tots los costums cambiats, en tots aquells gendarmes que no 'ls podia entendre ni d' una paraula, y en Musiu Jan que tot lo mes ni entenia la meytat, y aixó escoltantlo molt. Jo que ab un altre tripada me'n volta anar fins á Lyoa! pero cá! vaig pensar que allí la boca no'm serviria sino pera menjar y havia de canviar de plan. A l' endemá va ser lo primer dia que al despertarme ja'm vaig trobar á Fransa; me vaig despedir del guia y jo que vaig passar tot aquell dia á Saint Jean vaig anar rumiant al poble que podria sentir las reyals pera fer l' aprenentatge de parlar francés que era lo que'm amohinava més.

Se'm va posar al cap d' anar á Perpinyá després d' haver passat lo primer dia descansant al poble, y al endemá matí Mr. Jan me va acompanyar fins á Bourg-Madame distant dos ó tres kilómetres de Saint Jean abont vaig pujar al cotxe y més tart en ferrocarril entrant á las nou del vespre per la Porte Notre Dame, á Perpinyá.

ISIDRO LLEVAT.

Reus 12 Juny 1898.

Sessió del Ajuntament

Baix la presidència del M. Il·lre. Sr. Alcalde y ab la assistència dels regidors senyors Massó, Briansó, Navás, Casaguada, Quer, Güell, Romero, Vergés, Mas, Mayner, Nogués, Bartuli, Pallejá y Vallé, tingué lloch ahir la de segona convocatoria comensant á dos quarts de vuit del vespre.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

Lo Consistori quedá enterat de que 'ls B. O. de la última setmana no contenia cap disposició d' interés pera l' Exm. Ajuntament.

Se doná compte d' una invitació del «Centro de Lectura» per si té gust l' Ajuntament en assistir al concert que diumenge á la nit donará en son jardí y quins productes se destinan á la suscripció pera auxiliar als malalts y ferits que retornan de Cuba y Filipinas. A proposta del senyor Nogués s' acordá que la comissió que hi assisteixi hi entregui 25 pessetas.

Passá á la secció corresponent una sollicitud de don Joseph Sancho, demanant se li concedeixi la plassa de matarife que desempenyava son pare al escorxadó y que queda com excedent per sa avançada edat.

Quedá aprobat lo dictamen de la secció de Govern que quedá demunt la taula en la sessió anterior á proposta del regidor Sr. Pallejá, referent á la tranzacció estipulada entre l' Ajuntament y senyors de D. Pau Cantó.

Quedá demunt de la taula lo dictamen de la secció de Foment, á proposta del Sr. Nogués, referent á evitar la baixa que s' observa en la recaudació de quantitats dels que disfrutan aygua del comú.

Quedá aprobat lo dictamen de la secció de Govern nomenant empleat de la xarxa telefónica á D. Joseph Prats y Badia, havent de prestar lo servey de nit.

De la mateixa secció de Govern s' aprobá un dictamen proposant suprimir la plassa d' Arxiver bibliotecari municipal y en atenció al zel ab que l' ha desempenyat l' advocat D. Bernat Torroja se li deix lo sou fins á la seva mort ó á que 'l renuncihi.

L' Ajuntament quedá enterat dels treballs de la secció de Foment fets á excitació del senyor Alcalde de comú acort ab los Ajuntaments de Maspujols, Aleixar y Vilaplana pera que s' engrandeixi 'l camí del «Roquis» proposant que 's nomeni una brigada pera que s' activi aquell treball senyalant lo sou de 7 rels diaris.

S' aprobaren los dictámens de la secció de Foment donats á las sollicituds de D. Joseph Roig y D. Salvadora Isern.

Quedá aprobat un dictamen de la secció d' Instrucció pública pera fer obras en una casa propietat del Ajuntament.

S' aprobaren varis comptes de particulars.

Lo senyor Pall-ja feu present que al darrer dia del mes actual acaba la prórroga concedida á la societat del Gas pera l' alumbrat públich. S' acordá se gestionés una nova prórroga ab las mateixas condicions fins á fi de més.

Lo senyor Massó feu present la necessitat que hi havia de que als guarda-termes se 'ls hi fes un trejo d' istiu compost de pantalons curts y guerrera y al efecte que se l' autorísés pera fer aquest petit gasto. S' acordá aixís.

Lo senyor Alcalde manifestá que cumplint lo que havia promés en la sessió anterior dilluns cridá á una reunió al gremi d' abastecedors de carn demanantli que mirés si podia rebaxar lo preu á que 's vent en nostre mercat, obtenint una contestació negativa.

Digué que no repetia las rahons que en apoyo de sa pretensió alegá y que ja podían comprendre 'ls senyors regidors á lo cual los interessats li objectaren que efectivament la carn la podrián vendre més barato, que á 70 céntims tersa girarín segons el's los diners, pero que si la rebaxavan era molt propici que ab motiu dels canbis ab l' extranjer que facilita la exportació tindrián d' aumentarla; y que á més d' aixó necessitan referse de las pérduas que al hivern experimentaren y experimentan.

Feu llegir la nota dels gastos que li facilitá 'l gremi d' abastecedors, de la qual resultava que per tersa 'ls costava 20 céntims.

Seguidament afegí, que 'ls abastecedors preferirian vendre á 50 céntims la carn á Castellvell que á 80 aquí á Reus perque en aquell poble hi ha menós gastos y altres cosas encara que al entrar á la ciutat haguesin de pagar los 8 céntims de consums.

Lo Sr. Navás manifestá que de seguir la baixa que s' experimenta en l' impost de consums per aquest concepte que es d' uns 20 céntims, es indispensable que 's prenguin midas á evitarho y com no troba bé que s' hagin de perseguir per lo camp com á llebras als vehins d' aquesta ciutat que van á comprar la carn á Castellvell per la gran diferencia que existeix, proposá que l' Ajuntament dongui 10 dias de plasso als senyors abastecedors pera que regulin los preus entre aquesta ciutat y 'ls dels pobles, y de no ferho que s' escolleixi quatre taulas de preferencia que 's donarán als tallers que venguin la carn més barata.

S' aprobá la proposició en aquesta forma després d' haver parlat d' aquest assumpte lo Sr. Alcalde y 'l Sr. Quer y d' haver manifestat lo senyor Mayner que s' havian de pendre midas serias en la carn que ve de Castellvell perque segons sas noticias hi matan cabra, moltó y se'n han mort de malalts.

Y s' aixecá la sessió.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 17 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRADU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	756	73	0'0	8'2	Ras	
3 t.	757	70				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 37	13	18	S.	Cubiul	0'3
3 t.	Sombra 26		24	S.		

Al copiar ahir un suéto de nostre apreciable company *La Renaixensa* de Barcelona, referent al donatiu de 4000 pessetas que feu á aquell Ajuntament D. Joseph Guardiola pera que 's repartissin entre 'ls pobres, presentirem que podria ser un estimat suscriptor nostre fill d' Aleixar que resideix á París.

Ahir un colega de Tarragona nos dona l' apellido matern del magnanim donador ab lo qual venim en coneixement que efectivament es nostre suscriptor Don Joseph Guardiola y Gran la donador.

Li repetim nostre enhorabona.

Fa varis dias que no tenim lo gust de veure per nostra redacció al apreciable colega *Los Debates del Ebro* de Tortosa.

Quere causa.

L' administrador de la Aduana de San Carles de la Rápita ha cedit pera la suscripció nacional la part que li correspon de la multa de 1.840 pessetas impesadas

al patró Vicens Garola pera conduhir en lo llaut «Terresa» vigas d' acer en doble cantitat de la declarada.

Lo senyor Viscomte d' Iruesto pensa presentar una esmena al pressupost d' Ingressos, demanant que 'l Gubern consenti tota classe de joch d' envit y d' atzar, y que 'ls cassinos y casas de joch paguin una contribució, en las poblacions majors de 200.000 ánimas, de 500 pessetas diarias, y menor en las poblacions que no tinguin aquell número d' habitants.

No mes falta aixó.

Ab bastant d' interés era esperat lo número de *La Esquilla de la Torratxa* tan anunciat y alabat per la seva mateixa redacció. L' acabam de veure y no com esperavam, perque nosaltres no n' esperavam pas gran cosa, donat los que habitualment coloboran en lo popular periódich barceloní. En primer lloch se destaca la classe de paper, que está bastant encertat, stés lo carácter del número. Son notables també un parell de dibuixos que suposém serán d' en Pellicer, y alguns d' en Moliné. En la part literaria en Roca y Roca ha estat molt desgraciát, y entre 'ls demés coloboradors sols s' hi destaca algun que altre treball fet ab alguna sombra. Los demés, molt poca solta. La plana d' anuncis es l' únich treball verdaderament encertat. En resum una prova mes manifesta de la insustancialitat dels escriptors no modernistas que redactan aquell colega.

La Direcció general d' Instrucció pública ha dispoat:

Primer. Que s' expedeixin títuls administratius, tant d' auxiliars d' escola superior com d' elemental, segons que en la fetxa de 27 y 29 de Mars de 1886 optaren per una ó per altra á favor d' auxiliars respectius.

Segon. Que 'l sou d' aqueixas plassas sia l' assignat pel réglament de 21 d' Abril de 1892.

Tercer. Que si hi ha vacants en l' escalafó d' auxiliars d' escola superior, després d' ocupar en ell lo seu respectiu lloch los que optaren en son dia per seguir prestant sos serveys en tals establiments docents, puguin tornar á tals escolas los que, havent elegit elementals, tornin ara á aquestas.

Nostre compatriota lo mestre Pedrell ha sigut elegit president de la secció de música del Ateneo de Madrid.

En l' espay de quatre mesos escassos s' han enviat desde Madrid á la Sucursal del Banch d' Espanya á Barcelona, més de 70 milions de pessetas en plata, dels quals se troba ja la major part el extranjer perque aixís ha convidat als agiotistas y especuladors que no tenen reparo en enriqueirse de qualsevol manera encare que sia llevant al país enter á la miseria.

Pera 'l certamen que projecta celebrar la Academia Galassencia s' han rebut darrerament los següents premis:

Del senyor Bisbe de Lleyda, un pensament de plata y or. Tema: «La escola com auxiliar de la iglesia y de la familia en la educació moral y religiosa.»

Del senyor Bisbe de Barbastro, un ram de llorer, de plata. Tema: «Missió de la mare en la educació moral y religiosa dels fills.»

De D. Joaquim M.ª Roca, un objecte d' art. Tema: «Ventajas é inconvenients dels internats pera la educació moral y religiosa dels noys.»

Lo plasso pera la admissió de tots los treballs, los quals poden estar escrits en catalá, acabarà 'l 26 d' Agost vinent.

Ara que tots los articles comestibles y «bebestibles» se venen en aquesta ciutat ab gran augment sobre 'ls preus á que ordinariament s' expendien al públich, es quan més hi ha que temer la adulteració per part del comerç poch escrupulós, que sempre n' hi ha, quan se tracta de realisar «pingües» beneficis; quan més car se ven un article més cobdicia desperta lo desitj de lucrar ab éil. Bó será que l' Ajuntament tinga present aquesta observació, sobre la qual nos seria dolorós tornar, una vegada l' abús hagués pres carta de naturalesa en aquesta ciutat.

Un periódich de París publica alguns datos sobre lo que costa una escuadra, los quals reproduhim á continuació:

«Lo personal d' un mitjá acorassat costa mensualment unas 30.000 pessetas.

Lo d' un creuher de 6 ó 7.000 y 'l d' un avayis torpeder, 4.000.

Quan al sosteniment, es més car encara, cada mariner embarcat reb una pesseta y 15 céntims diaris de racció; per manera que un acorassat de 600 homes de

detació costa en varis aliments unes 21.000 pessetas, y un barco ab 70 homes, 2.500 pessetas.

Tot això, no obstant, es res, comparat ab lo que costa armar un barco. Un canó de 10 centímetres val 6.200 pessetas; lo de 27 centímetres, 80 mil y 'l de 34 147.000 pessetas; tot sens comptar los montatjes, que oscilan entre 3.500 y 60.000 pessetas.

Lo preu de cada canonada no es més barato: varia desde 66 franchs que costa lo disparo d' un canó de 14 centímetres, á 5.010 que val lo dels canons de 42 centímetres. Una friolera.

Los torpedos, encarque cars encara, han baixat molt; cada Whitehead contava avans 10.000 franchs; ara poden adquirirse, al engrós en 7 mil y fins en 5 mil cada un.

Y 'l carbó? En servey ordinari un acorassat consum, sens gran esforç 40 toneladas, á 35 pessetas, lo que dona un gasto de 1.400 pessetas diarias; pero á tota velocitat consum lo doble y fins lo triple.

Agréguis á tots aquets gastos un 80 per 100 á que pujan los cambis, y s' tindrà idea de lo que costa lo sosteniment d' una escuadra.

S' ha acordat que com mida general, y pera 'ls efectes de la circulació de mercancias, quan aquéstas sían de producció nacional y ostentin marcas extranjeras, estiguin ó no registradas, será indispensable que, unidas á las mateixas, y com complement de la etiqueta, s' estampin, en forma igualment visible, las que designin lo punt espanyol de fabricació y 'l nom del fabricant, entenentse ampliat en tal sentit l' article 261 de las Ordenansas d' Aduanas.

En la Administració de Consums d' aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d' ahir, 860'58 pessetas.

ESCORIAS THOMAS— Vegis l' anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

del dia 16 de Juny de 1898

Naiements

Josepha Jori Sugrañes, de Joseph y María.—Joseph M. Martí Roig, de Francisco y Josepha.

Matrimonis

Miquel Solé Escolá, ab Magdalena Pajol Rius.—Jaume Lloas Ferré, ab Joaquina París Alsina.—Joaquim Santasusagna Pamies, ab Raimunda Vallés Vidal.—Joseph Marimón Freixa, ab María Pedret Ferré.—Paude Orellana Rincón, ab Isabel Alarcón Montaner.

Defuncions

Josepha Miró Murlé, 64 anys, Hospital, 25.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Marcellá.

Sant de demá.—Sant Gervasi.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 16

De Cette en 25 horas v. «Luis Barre» de 370 toneladas ab bocoyos buyts, consignat als senyors T. Ramón y C.^a

De Nantes y esc. en 8 dias v. francés «Mitjdia», de 608 ts., ab bocoyos buyts, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Génova y esc. en 8 dias v. «Grao» de 1.010 ts., ab efectes, consignat á don Anton Más.

Despatzadas

Pera Orán v. francés «Mitjdia», ab lastre.

Pera Cette v. «Luis Barre» ab vi.

Pera Málaga y esc. v. «Grao» ab carga general.

BOLSI DE REUS

Cotisations realissadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	46'97	Cubas del 86	60'12
Exterior	63'	Cubas del 90	49'50
Colonial	'	Aduanas	78'
Norts	22'95	Oblig. 5 p $\frac{3}{8}$ Almansa	74'50
Fransas	19'95	Id. 3 p $\frac{3}{8}$ Fransa	37'
Filipinas	54'25		
		PARÍS	
Exterior	33'81	Norts	

GIROS
París 90' Londres 48'
Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de coupons y compra de monedas d' or de tots los paissos.

J. Marsans Rof
Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	46'90	Filipinas	'
Exterior	63'05	Aduanas	78'
Amortisable	'	Cubas 1886	60'37
Fransas	19'90	Cubas 1890	40'50
Norts	22'80	Obs. 6 0/0 Fransa	'
Exterior París	33'62	Obs. 3 0/0	37'

GIROS
París 90' Londres 48'
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Jean Vallés Vallduvi y D. Francisco Prus Demestre.

Londres	á 90 dias fetxa.		
	» á 8 » vista.	88'	operacions
París	á 8 »		
Marsella	á 8 »		

	VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
	ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense.		750	0/0
Industrial Harinera.		500	
Banch de Reus.		475	
Manufacturera de Algodon.		400	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sía untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebridades mélicas, aixís nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias pertenece única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatómichs suficientes.

No deu confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressort, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son 'os que venen braguers; molt pochos los que saben colocalos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulte ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueter de **cauchouc** ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallitas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Llevadora

DONYA ANTONIA BERGADA DE ANGLÉS profesora en parts, revalidada en la Facultat de Medicina de Barcelona, després de varis ensaigs practicats en aquell Hospital de Santa Creu te 'l gust d' oferir sos serveys al públich

Carrer del Hospital, 33.—Reus

ULTIMA HORA

Madrid 17.
Un despaig de Berlín diu que 'l creuber alemany «Princesa Wilhema» ha sortit de Negaseki dirigintse á Filipinas.

Afegeix lo despaig que Alemanya permanixerá neutral en la qüestió del arxipiélach.

—Telegraffan de Londres, ab referencia á noticias de Manila, que 'l dia 9 continuava la defensa d' aquella plassa y que 'ls tagalos feyan disparos ab dos canons que 'ls hi proporcioná 'l comodoro Dewey.

Un d' aquestos rebentá matant á molts rebeldes. Los frares agustins y franciscans lluytan ab molt valor.

Lo cónsul alemany ha manifestet á las autoritats de Manila que si 's cometessin transgressions en lo dret de gent, desembarcará tropas pera salvar l' honor militar dels barcos alemanys que hi ha á Manila.

—Lo comandant general de Marina comunica al Govern los pormenors del combat de Santiago.

A las cinch del matí—diu—vuyt barcos nortamericans avansaren frente á Aguadores rompent lo foch contra nostros forts.

En una hora que durá 'l foch se feren 1000 disparos sobre la plassa.

Nostras baterias de Socapa y 'l Morro contestaren al foch dels yanquis ab sos disparos.

Algunas de nostras granadas caygueren als barcos enemichs, causantlos hi averias.

Nostras baixas foren tres morts y 16 ferits, tres d' ells graves.

Entre 'ls ferits figuran l' alferes de navio Sr. Bruquetas y 'l segón tinent d' artilleria D. Joan Artal.

—L' «Heraldo» ha rebut un despaig de son corresponal á Hond Kong.

L' arquebisbe de Manila declará, á son pas per Hong Kong, que la capital de arxipiélach compta ab queviures pera tres mesos y que 'ls tagalos se troban perturbats per fondas dissensions.

Diu lo corresponal que l' almirall de la escuadra alemanya en la bahía de Manila ha manifestat que s' opositarà resoltament al bombeig d' aquella ciutat.

Afégi que la guarnició espanyola s' prepará pera fer una defensa heróyca.

Domina entre aqueulls valents la esperanza de que no han de trigar en arribar á Manila reforços y auxilis de la mare patria.

—En lo Senat s' ha dit aquesta tarde que s' ha rebut un despaig particular donant compte de que aprofitant la foscor de la nit un barco pirata yanqui dispará una bomba explosiva sobre 'l canoner espanyol «Plutón», situat en lo port de Santiago de Cuba, causantli bastantas averias. No tinguérem desgracias personals.

—La escuadra del almirant Cámara que ahir sortí de Cádiz la forman més de vint barcos.

Puch assegurar que no tots portarán lo mateix rumbo.

La impenetrable reserva que s' observa en los centros oficials impideix dir si 'ls barcos de combat anirán junts ó separats.

Crech convenient fer aquesta advertencia á fi de que en quant arribin noticias d' haverse vist barcos espanyols, no s' interpretin com senyal definitiva del rumbo de la nova escuadra.

—Diu un parte de Washington que 's concentran en la Florida y en Fernandina las tropas destinadas á la invasió de Puerto Rico.

—En lo ministeri de la Guerra s' ha rebut un telegrama oficial de Manila que encara no s' ha facilitat á la premsa.

En éll se diu que la situació continua essent la mateixa y que la de Manila es molt grave.

Las disposiciones del President Mac Kinley pera la campanya de Puerto Rico troban serias dificultats pera sa realizació.

Lo general Miles ha sigut cridat ab urgencia á Washington, pera que prengui part en las deliberacions de la Junta que organisa la expedició á Puerto Rico.

—Se confirma, segons versió americana, que l' acorassat «Massachussets» te inutilissats dos canons de 13 pulgadas per efecte de las granadas espanyolas durant l' últim bombeig.

Madrid 17, 10 nit.

Oficial.—Manila 13.—Mateixa gravetat se baten contenir avans enemich aumentant número per desercions indígenas poguent obligarnos refugiarse ciutat murada.

Segueixo incomunicat; espero reforsos de la península avans agoter defensa.

Madrid 17, 11 nit.

Passá per Gibraltar l' escuadra espanyola.

Se confirman divergencias entre 'ls rebeldes cubans. D. Carles ha dit que si hi ha pau deshonrosa acudirá á la frontera.

Se diu que á la bahía de Manila hi ha quatre barcos armats ab bandera insurrecte.

Madrid 17, 12 nit.

Lo general Blanco diu que segueix la incomunicació entre Guantánamo y Santiago. S' anuncia un próxim desembarch de 25.000 yanquis per Caimanera. Confio en las tropas. Habana igual.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

LO SAGRAT COR DE JESÚS

Per l' eminent pintor **L. GRANER.**

REGALO

als senyors suscriptors de Lo Somatent. Prima extraordinaria oferta per l' «Instituto de Arte Cristiano». Desitja aquesta Societat de propagar rapidament la primera obra que ha adquirit, aprofitant la felicitat oportunitat de ser l' actual mes de Juny lo dedicat per lo mon catòlic al Sagrat Cor de Jesús per a oferir la maravillosa reproducció del célebre quadre de GRANER a un preu molt reduhit, á fi de que totes las classes socials puguin beneficiar del sacrifici que l' «Instituto de Arte Cristiano» imposa en aras de los ideals de propaganda artística y religiosa.

Sagrat Cor de Jesús

que entre totas las pintadas y conegudas fins ara es la que més vivament reflexa la miraculosa visió de la Beata Margarita Maria de Alacoque, segons han reconegut unanimament tots los publicistas catòlics y tots los crítics d' art que s' han ocupat de tan soberbia creació.

Per lo misticisme que respira, per la majestat que evoca, per la devoció que infundeix la divina imatge son inspirat aut' r LEUIS GRANER ha rebut numerosas y entusiastias felicitacions d' eminents prelats nacionals y extrangers, de ilustres escriptors y de renombrats artistas, tots acorts en proclamar la creació del pintor catalá obra-mestre del art religiós contemporani.

Aquesta preciosa fototopia, de gran format, representant lo Sagrat Cor de Jesús, que l' «Instituto» ofereix als senyors suscriptors de Lo Somatent, mideix 88 centímetres d' alt per 62 d' ample, y a pesar de ser una obra de primer ordre, qual valor intrínsec es de 25 pessetas, se cedeix temporalment, ó sia durant lo corrent mes de Juny, als senyors suscriptors d' aquest periódich per la exigua quantitat de 5 pessetas en tota Espanya, sempre que acompanyi l' adjunt cupó:

CUPO-PRIMA EXTRAORDINARIA

LO SAGRAT COR DE JESÚS

per **LLUIS GRANER**

«INSTITUTO DE ARTE CRISTIANO»

Barcelona y Juny de 1898.

Valúnicament d' un d' uny de 1898

Pis. 5 exemplar

LO SOMATENT Valúnicament durant Juny de 1898.

INSTRUCCIONS
Talls lo cupó y acompanyant 5 pessetas s' entregará al donador un exemplar de la fototopia en lo

SALOPARÈS

Carrer de Petritzol, números 3 y 5

Pera demandas fora de la capital, dirigirse directament al «Instituto de Arte Cristiano», Passeig de Gracia, núm. 453, acompanyant en carta certificada (import en sellos de correó, lliuransas del Giro Mútuu ó lletra de fácil cobro, qui s' encarregará d' enviarlo franch de ports.

Es indespensable la presentació del cupó pera poder adquirir la fototopia durant lo corrent mes de Juny, donchs transcorregué aquest pllasso tornarà a regir son antich preu.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucosidad, aparato respiratorio tan spis producen un al anar a dormir y altre a la mañana, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

PER **Francisco Flos y Calcat**

Preu 6 rals.---Se ven en aquesta Imprempta.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1898

Línea directa para el Rio de la Plata
Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Juny directament para Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

Espagne

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
Sortiran de Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos-Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo da 11 de Juny lo vapor **Les Andes**

Consignataris á Barcelona, **RIPOL y C.ª Plasse de Palacio.**—Barcelona.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTE RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

GARANTIZADAS PURAS SOLUBLES AL CITRATO
SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA
SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero. bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16,0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE POR PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Interior	48 07
Exterior	48 07
Coloniales	48 07
Islas	48 07
Francia	48 07
Filipinas	48 07
París	48 07
Norte	48 07